

Dosarul nr. 2ra-2173/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: M. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, S. Gîrbu, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Nguyen Si Trung Ky,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nguyen Si Trung Ky împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Val-Ghimbir”, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Dita Estfarm”, Vdovicenco Tatiana și Vdovicenco Valeriu cu privire la încasarea sumei achitate cu titlu de avans și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Val-Ghimbir”, casată hotărârea din 12 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și pronunțată o hotărâre nouă de respingere a acțiunii, ca neîntemeiată,

c o n s t a t ă :

La 31 martie 2015, Nguyen Si Trung Ky a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Val-Ghimbir”, intervenienți accesorii SRL „Dita Estfarm”, Vdovicenco Tatiana și Vdovicenco Valeriu cu privire la încasarea sumei achitate cu titlu de avans și a dobânzii de întârziere.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în luna septembrie 2011 a ajuns la un acord cu SRL „Val-Ghimbir”, reprezentată de asociații Vdovicenco Valeriu și Vdovicenco Tatiana, privind cumpărarea imobilului nr.34, amplasat în or. Cahul, str. Ștefan cel Mare 26, cu suprafața de 62 m.p., ce aparținea pârâtei cu drept de proprietate privată. La 19 septembrie 2011, Vdovicenco Valeriu și Vdovicenco Tatiana au desfășurat adunarea generală a asociaților, în cadrul căreia a fost decisă vânzarea imobilului reclamantului la un preț de 170 000 de euro, cu împuternicirea directorului Vdovicenco Tatiana cu dreptul de a semna contractul de vânzare-cumpărare.

Nguyen Si Trung Ky a susținut că la 19 septembrie 2011, în scopul garantării obligației de încheiere a contractului de vânzare-cumpărare a imobilului, a achitat administratorului Vdovicenco Tatiana suma de 700 000 de lei în calitate de avans, ce constituia 43 223 de euro, în acest sens fiind întocmită o recipisă, semnată de către Vdovicenco Valeriu și Vdovicenco Tatiana. Faptul primirii sumei menționate de către

pârâtă se probează și prin acte bancare - ordinele de încasare a numerarului, prin care banii primiți de administratorul Vdovicenco Tatiana au fost depuși pe contul SRL „Val-Ghimbir”. Însă, la 02 noiembrie 2011 Vdovicenco Valeriu și Vdovicenco Tatiana, în calitatea lor de asociați ai SRL „Val-Ghimbir”, printr-o explicație au declarat că nu vor putea executa în termen obligația asumată în vederea încheierii contractului de vânzare-cumpărare a imobilului, din cauza unui litigiu inițiat de o terță companie și aplicării sechestrului asupra bunurilor mobile și imobile ale companiei.

Reclamantul a invocat că la 18 noiembrie 2011, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Val-Ghimbir”, intervenienți accesorii Vdovicenco Valeriu și Vdovicenco Tatiana cu privire la încasarea dublei arvune și în cadrul aceluși proces, ultimii au recunoscut faptul primirii în numele SRL „Val-Ghimbir” de la reclamant a sumei de 700 000 lei. Cauza dată a fost conexată cu cauza inițiată la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Dita Estfarm” împotriva SRL „Val-Ghimbir”, Vdovicenco Valeriu, Vdovicenco Tatiana și Nguyen Si Trung Ky cu privire la declararea nulității actului juridic. Prin hotărârea din 26 februarie 2014 a Judecătorei Cahul, a fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare a imobilului nr. 34 din or. Cahul, str. Ștefan cel Mare 26, încheiat între dânsul și SRL „Val-Ghimbir” la 19 septembrie 2011, iar acțiunea sa cu privire la încasarea dublei arvune a fost respinsă. Totodată, instanța de judecată a respins acțiunea reconvențională înaintată de SRL „Dita Estfarm” privind declararea nulității procesului-verbal al asociaților SRL „Val-Ghimbir” din 19 septembrie 2011, din motivul neprobării faptului că antecontractul nominalizat ar fi un act fraudulos. SRL „Dita Estfarm” nu a contestat cu apel hotărârea din 26 februarie 2014 în partea pretențiilor sale respinse, aceasta fiind menținută prin decizia din 04 martie 2015 a Curții Supreme de Justiție.

Nguyen Si Trung Ky a menționat că la 05 martie 2015 a expediat în adresa SRL „Val-Ghimbir” o reclamație, prin care a solicitat restituirea sumei de 700 000 de lei, care însă a fost respinsă prin răspunsul recepționat la 11 martie 2015.

Reclamantul consideră că în temeiul prevederilor art. 219 Cod civil – efectele nulității actului juridic, dat fiind faptul că contractul de vânzare-cumpărare a imobilului a fost declarat nul prin hotărârea din 26 februarie 2014 a Judecătorei Cahul, SRL „Val-Ghimbir” este ținută să restituie toate sumele primite în baza contractului respectiv și anume, suma de 700 000 lei primită la 19 septembrie 2011. Or, păstrarea sumei de către pârâtă, achitată de către dânsul drept avans în vederea încheierii unui contract, care nu a fost încheiat din motive imputabile societății, constituie o îmbogățire fără justă cauză a acestuia din urmă, ce-i lezează substanțial dreptul de proprietate. De asemenea, obligației pecuniare de restituire a sumei de 700 000 lei urmează a fi aplicate dobânzi de întârziere, începând cu 18 noiembrie 2011 (data depunerii cererii de chemare în judecată privind încasarea dublei arvune, prin care s-a solicitat inclusiv restituirea sumei de 700 000 lei), pînă la data de 13 martie 2015, respectiv pentru 1212 zile, în mărime totală de 317 109,56 de lei.

Nguyen Si Trung Ky a declarat că suma de 700 000 lei a fost achitată în anul 2011, dată la care era echivalentul a 43223 euro, iar pe parcursul anilor 2011-2014, rata medie anuală a inflației a cunoscut o creștere considerabilă și doar pentru anul 2011 a constituit 7,9 %, motiv din care suma corespunzătoare urmează a fi indexată, inclusiv și din considerentul devalorizării monedei naționale în raport cu principalele monede de referință euro și dolarul SUA.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul SRL „Val-Ghimbir” a sumei de 700 000 de lei achitată cu titlu de avans și a dobânzii de întârziere în sumă de 317109,56 de lei, dispunerea indexării sumei datorate reieșind din rata medie anuală a inflației pentru anii 2011-2014 și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 22 octombrie 2015, Nguyen Si Trung Ky și-a concretizat pretențiile și a majorat cuantumul dobânzii de întârziere pînă la suma de 423 145,17 lei, calculată pentru perioada 18 noiembrie 2011 – 21 octombrie 2015.

La 29 noiembrie 2016, reclamantul Nguyen Si Trung Ky, reprezentat de avocatul Alexandru Postica, a renunțat la pretenția privind încasarea sumei echivalente ratei de inflație pentru perioada anilor 2011-2014.

Prin încheierea din 30 noiembrie 2016 a Judecătorei Botanica mun. Chișinău, a fost admis renunțul lui Nguyen Si Trung Ky de la pretenția privind încasarea echivalentului ratei de inflație pentru perioada anilor 2011-2014, cu încetarea în această parte a procesului.

Prin hotărârea din 12 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, acțiunea a fost admisă parțial și s-a încasat, urmare restituției, din contul SRL „Val-Ghimbir” în beneficiul Nguyen Si Trung Ky suma de 694 496,37 de lei, suma de 103 061,35 de lei cu titlu de dobândă de întârziere și suma de 23 926,73 de lei cu titlu de taxă de stat, în total 821 484,45 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Prima instanță a ajuns la concluzia că, dat fiind faptul că prin hotărârea din 26 februarie 2014 a Judecătorei Cahul a fost declarată nulitatea contractului de vânzare-cumpărare a imobilului, iar instanța a omis să soluționeze, din oficiu, aplicarea efectelor nulității, SRL „Val-Ghimbir” necesită să restituie lui Nguyen Si Trung Ky suma de 694 496,37 de lei primită cu titlu de avans, sumă demonstrată prin ordinele de încasare a numerarului anexate la materialele cauzei, în restul sumei de 5503,63 de lei nefiind prezentate probe care să confirme că societatea a profitat de acești bani sau că a fost depusă pe contul bancar al acesteia.

Prin decizia din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „Val-Ghimbir”, casată integral hotărârea din 12 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central și pronunțată o hotărâre nouă de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată. S-a încasat din contul lui Nguyen Si Trung Ky în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 17945 de lei și s-a anulat măsura de asigurare a acțiunii dispusă prin încheierea din 05 mai 2015 a Judecătorei Botanica mun. Chișinău, cu privire la aplicarea sechestrului pe bunurile mobile, imobile și mijloacele bănești din conturile bancare ale pârâtului SRL „Val-Ghimbir”.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că în recipisa întocmită de către Vdovicenco Valeriu și Vdovicenco Tatiana, este indicat expres că ultimii au primit suma de 700 000 lei de la Nguyen Si Trung Ky cu titlu de arvună și respectiv, în cazul dat nu există niciun dubiu referitor la faptul că suma dată a fost încasată anume cu titlu de arvună și nicidecum nu poate fi apreciată ca fiind avans, precum este invocat în acțiune. Iar prin hotărârea din 26 februarie 2014 a Judecătorei Cahul, menținută prin decizia din 04 martie 2015 a Curții Supreme de Justiție, pretenția înaintată de către Nguyen Si Trung Ky privind încasarea dublei arvune a fost respinsă ca neîntemeiată, din motivul stabilirii în neexecutarea tranzacției de vânzare-cumpărare și a vinovăției recurentului-reclamant. De asemenea, Curtea de Apel Chișinău conchis că la materialele cauzei lipsesc probe ce ar dovedi că SRL „Val-Ghimbir”, în calitate de persoană juridică, ar fi

încasat suma de 700 000 de lei achitată de Nguyen Si Trung Ky lui Vdovicenco Valeriu și Vdovicenco Tatiana conform recipisei din 19 septembrie 2011.

La data de 07 septembrie 2018, Nguyen Si Trung Ky a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 12 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

În susținerea recursului, recurentul a invocat că instanța de apel eronat a concluzionat că nu a fost probată primirea sumei de 700 000 de lei de către intimata-pârâtă SRL „Val-Ghimbir”, or, faptul recepționării sumei de bani este confirmat prin acte contabile și bancare, se demonstrează luarea la balanță contabilă a acestei sume, prin declarațiile foștilor asociați Vdovicenco Valeriu și Vdovicenco Tatiana și procesul-verbal al adunării generale a asociaților privind vânzarea bunului imobil, precum și prin recipisa din 19 septembrie 2011.

Nguyen Si Trung Ky a indicat că în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, a depus cerere de recuzare judecătorului Bulgac Lidia, care neîntemeiat a fost respinsă prin încheierea din 31 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, deoarece judecătorul și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă, participând la examinarea apelului declarat de către dânsul împotriva hotărârii din 26 februarie 2014 a Judecătoriei Cahul, pronunțată în cauza conexă la cererea de chemare în judecată a SRL „Dita Est Estfarm” împotriva SRL „Val-Ghimbir”, Vdovicenco Valeriu, Vdovicenco Tatiana și Nguyen Si Trung Ky cu privire la declararea nulității actului juridic și acțiunea lui Nguyen Si Trung Ky împotriva SRL „Val-Ghimbir”, intervenienți accesorii Vdovicenco Valeriu și Vdovicenco Tatiana cu privire la încasarea dublei arvune.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău redactată integral, a fost expediată în adresa recurentului Nguyen Si Trung Ky la 26 iunie 2018 potrivit scrisorii de însoțire nr. 7373 (f.d. 119, volumul II), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia. În cererea de recurs, Nguyen Si Trung Ky a indicat că a luat cunoștință decizia instanței de apel la data de 16 iulie 2018.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de Nguyen Si Trung Ky la 07 septembrie 2018 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 24 septembrie 2018, în adresa intimaților SRL „Val-Ghimbir”, Vdovicenco Valeriu, Vdovicenco Tatiana și SRL „Dita Estfarm” a fost expediată copia recursului declarat de Nguyen Si Trung Ky, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 08 octombrie 2018, Vdovicenco Tatiana, reprezentată de avocatul Marchitan Vadim, a depus referință prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 05 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 12 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Alte referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nguyen Si Trung Ky este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nguyen Si Trung Ky nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs sunt similare celor indicate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și în cea de apel, în privința cărora s-a expus deja instanța de apel. Astfel, acestea se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului argumentul invocat de către recurentul Nguyen Si Trung Ky precum că, judecătorul Curții de Apel Chișinău Lidia Bulgac nu era în drept să participe la examinarea în ordine de apel a prezentei cauze, întrucât și-a expus opinia asupra acestui litigiu, restituind apelurile depuse într-o altă cauză civilă dintre aceleași părți, or, judecătorul Lidia Bulgac nu a participat la examinarea în fond a cauzei conexe și respectiv, nu și-a expus opinia asupra acelei cauze.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Nguyen Si Trung Ky ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Nguyen Si Trung Ky se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh